

فرهنگ

بهروز افخمی
بعد از اکران فیلم
فرزند صبح در
مصاحبه‌ای اعلام
کرد که دیگر در
سینما، کارگردانی
و تهیه‌کنندگی
نمی‌کند اما
سال بعد از
آن، در مقام
تهیه‌کننده حاضر
شد و امسال در
جایگاه کارگردان
و نویسنده در
جشنواره فجر
حضور دارد

گزارش «ایران جمعه» از فیلم‌هایی که احتمالاً
در جشنواره فیلم فجر پرسر و صدا باشند

شلوغ بازی سینمایی

هانیه شجاعی زند

خبرنگار

از کیهان روز ۱۱ آبان سال ۱۳۴۲ بود. این گزارش خبری، به قدری جذاب و مفصل بود که برای خودم از آن کپی کردم و در کتابخانه‌ام گذاشتم. از همان زمان در ذهنم شکل گرفت که براساس این گزارش تیرباران، می‌توانم فیلم سینمایی بسازم. همواره مشتاق بودم تا خبرنگاری که این گزارش را نوشته، پیدا کنم.

وی با اشاره به اینکه فیلمنامه «صبح اعدام» را براساس گزارش مطبوعاتی کیهان نوشته است، عنوان کرد: دیالوگ‌های طیب حاج رضایی و حاج اسماعیل رضایی را که در روزنامه نوشته شده بود، به صورت مستقیم در فیلمنامه آورده‌ام. البته برای نوشتن فیلمنامه از منابع و اسناد دیگر از جمله کتاب «طیب در گذر لوطی‌ها» استفاده و اقتباس کردم. کتاب «طیب در گذر لوطی‌ها» مصاحبه‌های مختلفی با لوطی‌های تهرانی دارد که طیب را می‌شناختند و نثر آن تهرانی قدیمی است و برای نوشتن فیلمنامه برایم بسیار کارآمد بود.

در حالی برخی این اثر را یک کار بیوگرافیک می‌دانند که خود افخمی در یک مصاحبه، متذکر شده است که طیب حاج رضایی تنها قهرمان این فیلم نیست و کاراکتر حاج اسماعیل رضایی هم، قهرمان جوان‌تری است که در فیلم می‌بینیم. در واقع، «صبح اعدام» سرگذشت نیست بلکه درباره کشتار ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ و نتایج آن است. نکته جالب فیلم، روایت ۹۰ دقیقه‌ای پیش از اعدام است که دو مرد در آستانه اعدام، چه حرف‌هایی می‌زنند و چه رفتار خاصی از خود نشان می‌دهند. می‌توان گفت «صبح اعدام» همچون فیلم‌های «مسیر سبز» و «می‌خواهم زنده بمانم» در ژانر فرعی

کارگردان کار اولی سینما که برای فیلم «مجنون»، دست‌روی‌سوزده حساس و مهمی گذاشته است و البته چهره‌های مشهوری هم پای‌کارش آمده‌اند مانند «مجید انتظامی» در مقام آهنگساز و در آخر فیلم «آسمان غرب» به کارگردانی «محمد عسگری» که او هم مضمون و سوزده مهمی را انتخاب کرده و با توجه به کار قابل قبول او در جشنواره فجر پیشین، مخاطبان انتظار یک فیلم تمام‌عیار را از عسگری دارند که هم در محتوا و هم در تکنیک بتواند در کنار فیلم‌های خوب دفاع مقدسی بنشیند. در ادامه این چهار اثر برگزیده از میان فیلم‌های جشنواره فجر چهل و دوم را معرفی کرده‌ام.

فیلم‌هایی که به لحاظ مضمونی احتمال می‌رود که حرفی برای گفتن دارند یا به لحاظ فنی با توجه به پیشینه عوامل، احتمال می‌رود که کار قابل قبولی ارائه کنند. برخی هم به واسطه حضور چهره‌های به قولی سلبریتی، منتظر اکران یک فیلم می‌نشینند. ما در این گزارش هوای همه را داشته‌ایم. برای آنها که دنبال چهره هستند، «جواد عزتی» را در فیلم «تمساح خونی» داریم. آن‌هایی که به اهل فن در دیدن فیلم اعتماد می‌کنند، «بهروز افخمی» را آورده‌ایم که در کنار تکنیک، همیشه هوای محتوا را هم داشته و در این دسته بندی، یک هندوانه سر بسته هم هست: «شاه محمدی».

یکی از رویدادهای مهم سینمایی در ایران، برگزاری جشنواره‌ای است که نامش را از مهم‌ترین رویداد سیاسی یعنی فجر انقلاب برگرفته است. جشنواره فیلم فجر در چهل و دومین دوره برگزاری خود در حالی فیلم‌های منتخب‌اش را برای نمایش صف بندی می‌کند که برخی از فیلم‌ها نسبت به سایر رقبای خود محبوب‌ترند؛ محبوبیتی که برخی با پیشداوری، پیش از اکران در جشنواره برایشان جایگاه ویژه می‌خرند و در رده بندی خوب‌های این دوره آنها را از سایرین مجزا می‌کنند تا مبادا در ایام برگزاری جشنواره، از دیدن فیلم‌های محبوبشان جا بمانند. این دسته از

دید که پشت سینمای ایران را خالی نکند تا آنجا که افخمی در مصاحبه‌ای در ارتباط با فیلم صبح اعدام گفته است: «به معترضان امروزی خواهم گفت که معترض واقعی این‌هایی هستند که در فیلم دیدید، نه شما!» او در گفت‌وگویی در تازه‌ترین جزئیات شکل‌گیری فیلم صبح اعدام به وقایع سال گذشته کشور اشاره داشته است.

او درباره چگونگی تولد این سوزده گفته است: حدود ۲۰ سال پیش، آرشیو روزنامه کیهان را بررسی می‌کردم که به گزارش تیرباران طیب حاج رضایی و حاج اسماعیل رضایی برخورد. در واقع، این گزارش، شماره‌ای

مانیفست قهرمان صبح اعدام برای مخاطبان امروز

بهروز افخمی بعد از اکران فیلم فرزند صبح در مصاحبه‌ای اعلام کرد که دیگر در سینما، کارگردانی و تهیه‌کنندگی نمی‌کند اما سال بعد از آن، در مقام تهیه‌کننده حاضر شد و امسال در جایگاه کارگردان و نویسنده در جشنواره فجر حضور دارد. او در این مصاحبه تأکید کرده بود: «سینما دیگر نمی‌تواند هیجان انگیز و دوران‌ساز باشد، طبیعتاً خودم اگر به آن اعتقاد دارم، باید اولین کسی باشم که به آن عمل می‌کنم.» بعد از پشت سر گذاشتن حوادث اخیر و اعتراضات جنبش زندگی، آزادی، افخمی بار دیگر بر خود

بهروز افخمی

